

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

113

Vragen van het lid **Lacin** (SP) aan de Minister en Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu over *de berichten dat er een grote brand heeft plaatsgevonden bij de Esso-raffinaderij in het Botlekgebied* (ingezonden 23 augustus 2017).

Antwoord van Minister **Blok** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 5 oktober 2017) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2717.

Inleiding

Voordat ik overga tot de beantwoording merk ik graag het volgende op. De verantwoordelijkheid voor de crisiscommunicatie ligt krachtens de Wet veiligheidsregio's (Wvr) bij de burgemeester en, in geval van een incident met regionale effecten, bij het bestuur van de veiligheidsregio. Dat bestuur wordt gevormd door de burgemeesters van de inliggende gemeenten. De burgemeesters leggen aan hun eigen gemeenteraad politieke verantwoording af. De veiligheidsregio is een vorm van verlengd lokaal bestuur. Onderstaande vragen betreffen de crisiscommunicatie die de veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) namens de gemeenten coördineert. Met inachtneming van bovenstaande verantwoordelijkheidsverdeling zal ik de onderstaande vragen beantwoorden. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) heeft mij desgevraagd informatie verschaft voor de beantwoording van uw vragen.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichten over een grote brand die op maandag 21 augustus woedde bij de Esso-raffinaderij in het Botlekgebied?^{1 2}

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe is het mogelijk dat omwonenden wel werden geconfronteerd met rookwolken, neerslaande roetdeeltjes en een zware oliegeur, maar dat zij niet terecht konden op de website van de regionale hulpdiensten? Klopt de

¹ NU.nl, 21 augustus 2017: Grote brand bij raffinaderij in Botlek, <http://www.nu.nl/binnenland/4889252/grote-brand-bij-raffinaderij-in-botlek.html>

² NOS.nl, 21 augustus 2017: Grote brand bij raffinaderij in Botlek-gebied, <https://nos.nl/artikel/2189168-grote-brand-bij-esso-raffinaderij-in-botlekgebied.html>

bewering van de Veiligheidsregio dat de website werd overbelast door enerzijds onderhoud en anderzijds het grote aantal bezoekers? Zo ja, deelt u de mening dat deze website bij uitstek een platform is dat te allen tijde in de lucht dient te zijn?

Antwoord 2

In de VRR is afgesproken dat de crisiscommunicatie bij zowel incidenten met lokale effecten als incidenten met regionale effecten door de VRR wordt gecoördineerd. De VRR heeft mij aangegeven dat zij de bevolking tijdens het incident bij ExxonMobil (Esso) op diverse manieren en op diverse momenten heeft geïnformeerd. De website www.rijnmondveilig.nl was, naast Twitter, Facebook, NL-Alert en nieuwsmedia, één van de middelen die in dit geval gebruikt is voor crisiscommunicatie. De website rijnmondveilig.nl was tijdens het incident gedurende circa drie kwartier niet bereikbaar vanwege de vele bezoekers. Nadat de website weer bereikbaar was, is hierop voortdurend actuele informatie geplaatst. De VRR meldt mij maatregelen te hebben genomen om de kans op soortgelijke problemen te verkleinen en onderzoekt of daarnaast aanvullende maatregelen nodig zijn om dergelijke problemen in de toekomst te voorkomen.

Vraag 3

Klopt het dat een eerste NL-Alert pas een uur na het uitslaan van de brand werd verzonden en dat de informatie in dat bericht niets vermeldde over de locatie van de brand?³

Antwoord 3

De VRR heeft aangegeven dat er omstreeks 21:30 uur brand is uitgebroken bij Esso en dat omstreeks 22:30 uur een eerste NL-Alert bericht door de veiligheidsregio is verzonden. Dit bericht was onvolledig. Enkele minuten later is een tweede NL-Alert verstuurd waarin de locatie van de brand en een verwijzing naar www.rijnmondveilig.nl stonden vermeld.

Vraag 4

Deelt u de mening van dat geen of onvolledige communicatie via de daarvoor bestemde kanalen weinig vertrouwen geeft in het geval van calamiteiten? Hoe denkt u dit in de toekomst te voorkomen?

Antwoord 4

Belangrijk is dat de bevolking kan rekenen op goede crisiscommunicatie. Het evalueren van incidenten en leren van daarbij opgedane ervaringen worden daarom door de hiervoor verantwoordelijken van grote betekenis geacht. Dat doen veiligheidsregio's afzonderlijk en in gezamenlijkheid. Ook de Inspectie, bedoeld in artikel 57 Wvr, besteedt daaraan met regelmaat aandacht.

Vraag 5

Wat is u bekend over de vrijgekomen roetdeeltjes? Hoe worden de omwonenden geïnformeerd over gezondheidsrisico's? Op welke wijze worden zij door Esso gecompenseerd voor mogelijk geleden schade?

Antwoord 5

Onder regie van de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) is er onderzoek gedaan naar de vrijgekomen roetdeeltjes. Na het incident heeft Esso een informatiebijeenkomst georganiseerd voor de omwonenden. Hierbij waren ook DCMR, de VRR, de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) en de gemeente Nissewaard aanwezig. De GGD heeft de omwonenden tijdens deze informatieavond, mede op basis van het onderzoek van DCMR, geïnformeerd over de gezondheidsrisico's. Deze informatie en antwoorden over veel gestelde vragen over gezondheidsrisico's staan ook op de website van de gemeente Nissewaard en op www.rijnmondveilig.nl. Esso heeft daarnaast een speciaal telefoonnummer geopend voor publieksvragen. Esso heeft aangegeven de door de brand veroorzaakte schade te compenseren door roetdeeltjes op te ruimen en overige schade te vergoeden.

³ NOS.nl, 22 augustus 2017: Onderzoek naar haperende communicatie Esso-brand, <https://nos.nl/artikel/2189217-onderzoek-naar-haperende-communicatie-essobrand.html>

Vraag 6

Beseft u dat dit het tweede (of eigenlijk derde) recente incident is in de regio Rijnmond na het incident bij Shell Pernis, waarbij de communicatie richting bewoners tekortschiet? Sluit u een samenhang tussen beide missers uit? Deelt u de mening dat de communicatie bij al deze incidenten gezamenlijk moet worden onderzocht?⁴

Antwoord 6

De VRR heeft mij aangegeven dat de crisiscommunicatie bij de betrokken incidenten via diverse middelen en kanalen heeft plaatsgevonden. De VRR evalueert momenteel deze crisiscommunicatie, in samenwerking met de bij dit incident betrokken organisaties.

⁴ NOS.nl, 9 augustus 2017: Omwonenden Shell Pernis hekelen informatievoorziening, <https://nos.nl/artikel/2187298-omwonenden-shell-pernis-hekelen-informatievoorziening.html>